

|                           |                  |                                      |
|---------------------------|------------------|--------------------------------------|
| BARWNIKI<br>I<br>PIGMENTY | NORMA BRANŻOWA   | BN-74<br>6046-13                     |
|                           | Żółcień chromowa |                                      |
|                           |                  | Grupa katalogowa 10 18 <sup>1)</sup> |

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest żółcień chromowa - pigment nieorganiczny, będący mieszaniną kryształami chromianu i siarczynu ołowianego lub kryształami chromianu ołowianego.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Żółcień chromową stosuje się w przemyśle farb i lakierów do produkcji farb, emalii, gruntów na wszystkich podstawowych typach spoiw lakierniczych, a także do barwienia materiałów budowlanych, sztucznej skóry i innych.

1.3. Normy związane

PN-58/C-04400 Pigmenty. Pobieranie próbek

PN-70/N-02120 Zasady zaokrąglania i zapisywania liczb

PN-68/O-79027 Opakowania transportowe. Worki papierowe. Szeregi wymiarowe

PN-67/O-79252 Produkty w opakowaniach transportowych. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe

PN-70/P-79005 Opakowania transportowe. Worki papierowe

Pozostałe normy związane podano w 3.1.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Rodzaje. W zależności od odcienia barwy rozróżnia się 4 rodzaje żółcień chromowej:

- CJ - żółcień chromowa cytrynowa jasna,
- CS - żółcień chromowa cytrynowa średnia,
- CC - żółcień chromowa cytrynowa ciemna,
- Ż - żółcień chromowa żółta.

2.2. Gatunki. W zależności od odporności żółcień chromowej na działanie światła rozróżnia się dwa gatunki żółcień chromowej:

- L - światłoodporna,
- N - nieodporna na działanie światła.

2.3. Przykład oznaczenia żółcień chromowej cytrynowej średniej światłoodpornej:

ŻÓŁCIEŃ CHROMOWA CS L BN-74/6046-13  
SWW 1311-211

1) Symbol wg SWW: 1311-211.

Zgłoszona przez Zjednoczenie Przemysłu Farb i Lakierów  
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora ZPFiL dnia 23 marca 1974 r.  
jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 października 1974 r.  
(Dz. Norm. i Miar nr 20/1974 poz. 65 )

### 3. WYMAGANIA I BADANIA

#### 3.1. Zestawienie wymagań i metod badań

| Wymagania <sup>1)</sup>                                                               | Rodzaje i gatunki żółcieni chromowej                                                   |                     |    |                     |    |                     |    |                     | Metody badań<br>wg                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----|---------------------|----|---------------------|----|---------------------|----------------------------------------------|
|                                                                                       | CJ                                                                                     |                     | CS |                     | CC |                     | Z  |                     |                                              |
|                                                                                       | L                                                                                      | N                   | L  | N                   | L  | N                   | L  | N                   |                                              |
| a) Wygląd                                                                             | miałki proszek, bez zanieczyszczeń mechanicznych, barwy od jasnożółtej do ciemnożółtej |                     |    |                     |    |                     |    |                     | 3.5                                          |
| b) Odcień                                                                             | w przedziale dwóch wzorców dla każdego rodzaju                                         |                     |    |                     |    |                     |    |                     | PN-71/C-04401                                |
| c) Intensywność barwy                                                                 | 100 ±10 od wzorca ustalonego między dostawcą i odbiorcą                                |                     |    |                     |    |                     |    |                     | PN-71/C-04401                                |
| d) Odporność na światło w stopniach szarej skali, co najmniej                         | 5                                                                                      | nie normalizuje się | 6  | nie normalizuje się | 6  | nie normalizuje się | 6  | nie normalizuje się | PN-71/C-04401 dla rozbiłu 1:10               |
| e) Liczba olejowa                                                                     | 20 ÷ 30                                                                                |                     |    |                     |    |                     |    |                     | PN-71/C-04401                                |
| f) Siła krycia, g/m <sup>2</sup> , najwyżej                                           | 110                                                                                    |                     | 95 |                     | 83 |                     | 75 |                     | BN-65/6046-03                                |
| g) pH wyciągu wodnego                                                                 | 5 + 7,5                                                                                |                     |    |                     |    |                     |    |                     | PN-71/C-04401                                |
| h) Pozostałość po przesiewie na sicie o boku oczka kwadratowego 0,063 mm, %, najwyżej | 0,3                                                                                    |                     |    |                     |    |                     |    |                     | PN-71/C-04401 p. 2.4.3, stosując naważkę 5 g |
| i) Wilgotność, %, najwyżej                                                            | 0,5                                                                                    |                     |    |                     |    |                     |    |                     | PN-71/C-04401                                |
| j) Substancji rozpuszczalnej w wodzie, %, najwyżej                                    | 1,0                                                                                    |                     |    |                     |    |                     |    |                     | wykonać na gorąco wg PN-71/C-04401           |
| k) Barwniki organiczne                                                                | nieobecne                                                                              |                     |    |                     |    |                     |    |                     | 3.6                                          |

<sup>1)</sup> Wartości liczbowe wyników analiz należy zaokrąglić zgodnie z PN-70/N-02120.

**3.2. Program badań.** Ustala się dwa rodzaje badań: badania pełne oraz badania niepełne. Badanie pełne polega na sprawdzeniu zgodności z wszystkimi wymaganiami wymienionymi w 3.1.

Badanie niepełne polega na sprawdzeniu zgodności z wymaganiami dotyczącymi:

- wyglądu,
- odcienia,
- intensywności barwy,
- odporności na światło,
- liczby olejowej,
- pozostałości na przesiewie,
- wilgotności.

Badanie pełne należy wykonać w przypadku badań rozwojczych, przy kontroli okresowej, która powinna być wykonywana raz na kwartał, oraz przy każdej zmianie surowców lub technologii. Badaniom niepełnym należy poddać każdą partię żółcieni chromowej.

**3.3. Wielkość i skład partii.** Partię stanowi żółcień chromowa jednego gatunku przedstawiona do odbioru przez producenta, o masie nie przekraczającej 5 000 kg.

**3.4. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej** - zgodnie z PN-58/C-04400. Masa średniej próbki laboratoryjnej powinna wynosić co najmniej 500 g.

**3.5. Sprawdzenie wyglądu** przeprowadzić nieuzbrojonym okiem w wybranym losowo co 5 opakowaniu. W partii liczącej do 5 opakowań należy sprawdzić wygląd produktu w każdym opakowaniu.

**3.6. Stwierdzenie nieobecności barwników organicznych.** Około 1 g badanej żółcieni chromowej ogrzewać w probówce kolejno z wodą destylowaną, 95-procentowym alkoholem etylowym, acetonem i chloroformem: żadna z wymienionych cieczy nie powinna zabarwiać się.

**3.7. Zaświadczenie o wynikach badań.** Do każdej partii żółcieni chromowej należy dołączyć atest stwierdzający jej zgodność z wymaganiami normy oraz:

- nazwę lub znak wytwórni,
- oznaczenie wg 2.3,
- numer partii,
- masę netto i brutto,
- wyniki oznaczeń.

#### 4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

**4.1. Pakowanie.** Żółcień chromową należy pakować w czterowarstwowe worki papierowe z przekładką bitumiczną zgodnie z PN-70/P-79005. Worki powinny być otwarte, klejone o wymiarach zgodnych z PN-68/O-79027, pojemności 50 kg. Po uzgodnieniu z odbiorcą dopuszcza się inny rodzaj opakowania nie

gorszy jednak niż wymieniony i zgodny z szeregiem wymiarowym opakowań. Na każdym opakowaniu powinien być umieszczony napis zawierający co najmniej:

- a) nazwę lub znak wytwórni,
- b) oznaczenie wg 2.3,
- c) numer partii,
- d) masę brutto i netto,
- e) napis "Ostrożnie, środek szkodliwy - chronić drogi oddechowe i pokarmowe". Napis ostrzegawczy powinien być wykonany czerwonymi literami na białym tle, dwukrotnie większy niż inny napis, zgodnie z PN-67/0-79252.

4.2. Formowanie jednostek ładunkowych. W przypadku stosowania paletyzacji jednostki ładunkowe należy formować na paletach o wymiarach 800 X X1200 mm. Ładunek na palecie powinien być zabezpieczony przed przesunięciem się i deformacją.

4.3. Przechowywanie. Żółcień chromową należy przechowywać w pomieszczeniach krytych i suchych, z dala od środków żywnościowych.

4.4. Transport. Żółcień chromową należy przewozić krytymi środkami transportu z zachowaniem warunków przewidzianych przepisami regulującymi przewóz materiałów niebezpiecznych w komunikacji krajowej lub międzynarodowej. Worki należy układać ściśle obok siebie na całej powierzchni środka transportu, a ewentualne luki zabezpieczyć materiałem wyściółkowym lub w inny sposób, tak aby ładunek tworzył zwartą całość zabezpieczoną przed przesuwaniem i wzajemnym uszkodzeniem.

Wystające wewnątrz środka transportu śruby, haki, gwoździe i inne ostre części powinny być usunięte albo zabezpieczone tak, aby nie uszkodziły opakowań w czasie transportu.

K O N I E C

#### INFORMACJE DODATKOWE do BN-74/6046-13

##### 1. Istotne zmiany w stosunku do PN-58/C-81019

- a) wprowadzono 8 gatunków żółcień chromowej,
- b) wprowadzono podział żółcień chromowej w zależności od jej odcienia i światłoodporności,
- c) wprowadzono wymagania dotyczące odporności na światło, siły krycia oraz metody ich badań,
- d) obniżono wartość parametrów pozostałości po przesiewie i wilgotności,
- e) zmieniono zakres wartości parametru pH,
- f) usunięto wymagania dotyczące zawartości  $PbCrO_4$ , węglanów i obciążników mineralnych.

##### 2. Zalecenia międzynarodowe i odpowiedniki w normach zagranicznych

RWPG PC 3176-71 Пигменты неорганические. Крон свинцовый  
 Anglia BS 282, 389, 1963 Specifications for lead chromes and zinc chromes paints  
 Jugosławia JUS H.41.033 Anorgański pigment. Hromowo žuto i hromowo narandžasto

RFN DIN 55975 (proj.) Pigmente. Bleichromat-Pigmente. Technische Lieferbedingungen  
 ZSRR ГОСТ 478-62 Крон свинцовый сухой

##### 3. Przepisy o przewozie w transporcie kolejowym i drogowym

- Przepisy o przewozie kolejną materiałów i przedmiotów niebezpiecznych obowiązujące od dnia 15 września 1960 r. (Dz.T i Z.K. nr 20 z dnia 3 września 1968 r. poz. 84)

- Umowa o Międzynarodowej Kolejowej Komunikacji Towarowej (S.M.G.-S) Załącznik 4, zawierający specjalne warunki przewozu towarów niebezpiecznych w międzynarodowej kolejowej komunikacji towarowej, obowiązująca od dnia 1 lipca 1966 r. (tekst polski ogłoszony w D.T. i Z.K. nr 7 z 1966 r. poz. 35).

Dotychczas obowiązująca PN-58/C-81019 zostaje unieważniona z dniem 1 października 1974 r.